

SPIS TREŚCI

ELIGIUSZ KOZŁOWSKI	
WSTĘP	5

Rozdział pierwszy

„Z ZIEMI WIOSKIEJ DO POLSKIEJ...” DZIEJE LEGIONÓW	
POLSKICH 1797—1806	9
Europa i Polska na przełomie XVIII i XIX w.	9
Narodziny idei legionowej	20
Jan Henryk Dąbrowski i Legiony Polskie	28
Legiony polskie na włoskim teatrze działań wojennych (do 1799 r.)	36
Legia Naddunajska generała Karola Kniaziewiczza	44
Agonia Legionów	49
Blaski i cienie epopei legionowej	54
Strategia i taktyka Legionów Polskich	59

Rozdział drugi

ARMIA KSIĘSTWA WARSZAWSKIEGO 1807—1814	63
Europa i Księstwo Warszawskie w systemie napoleońskim	63
Ogólne warunki organizacji wojska	68
Formacje polskie na żołdzie francuskim. Polacy w Hiszpanii	72
Wojsko Księstwa Warszawskiego (do roku 1809)	79
Książę Józef Poniatowski jako wódz i organizator	86
Wojsko polskie w działaniach wojennych 1806 i 1807 r.	90
Wojna polsko-austriacka 1809 r.	96
Znaczenie kampanii 1809 r.	104
Armia Księstwa Warszawskiego w latach 1809—1812	106
Udział armii Księstwa Warszawskiego w wojnie 1812 r.	113
Kampanie 1813 i 1814 r. Sto dni Napoleona	135

Rozdział trzeci

ARMIA KRÓLESTWA POLSKIEGO. POWSTANIE LISTOPADOWE	146
Europa i Królestwo Polskie w systemie kongresu wiedeńskiego	146
Wojsko Polskie 1815—1830. Ogólna charakterystyka	151
Początki organizacji wojska. Komitet Wojskowy.	

Centralne instytucje wojskowe	156
Bronie i służby armii Królestwa Polskiego	162
Korpus oficerski. Charakterystyka ogólna	172
Szkoły wojskowe	175
Przekrój społeczny armii. Zasady poboru	179
Powstanie listopadowe 1830—1831. Ogólna charakterystyka armii w dobie powstania	182
Rozbudowa armii	187
Centralne instytucje wojskowe w czasie wojny	194
Noc 29 listopada i jej rezultaty militarne	196
Koncentracja wojsk rosyjskich. Pierwsze działania wojenne do bitwy obronnej pod Warszawą	199
Wiosenna ofensywa polska (30 marca—10 kwietnia 1831 r.)	207
Wyprawa na gwardie. Bitwa pod Ostrołęką i koniec inicjatywy polskiej	215
Między Ostrołęką a Warszawą	222
Bitwa warszawska 6—7 września 1831 r. Upadek powstania	230
Strategia i taktyka w powstaniu 1831 r.	238
Służby armii powstańczej w 1831 r.	243

Rozdział czwarty

POLACY NA BARYKADACH REWOLUCYJNEJ EUROPY	249
Europa i sprawa polska w latach 1832—1849	249
Polska myśl wojskowa epoki międzypowstaniowej. Prądy polityczne Wielkiej Emigracji	256
Polscy pisarze wojskowi wobec zagadnienia powstania narodowego	259
Próby powstańcze lat 1833—1848. Zaliwuszczyna, Szymon Konarski i Piotr Ściegienny. Polskie oddziały w obcych służbach	269
Rok 1846. Plan i przebieg powstania	273
Wiosna Ludów na ziemiach polskich. Powstanie wielkopolskie 1848 r.	280
Polacy na barykadach rewolucyjnej Europy	291
Polacy na Węgrzech	297

Rozdział piąty

POWSTANIE STYCZNIOWE 1863—1864. EMIGRACJA POSTYCZNIOWA I KOMUNA PARYSKA	307
Europa i sprawa polska od końca wojny krymskiej do wojny francusko-pruskiej	307

Ogólne warunki walki w powstaniu 1863—1864 r.	317
Walka o termin i plan wojenny powstania	322
Noc z 22 na 23 stycznia i jej skutki wojskowe.	
Okres inicjatywy polskiej (styczeń—luty 1863 r.)	327
Okres walki na przetrwanie (kwiecień—wrzesień 1863 r.)	335
Okres dyktatury Romualda Traugutta (październik 1863—kwiecień 1864 r.)	344
Wojsko powstania styczniowego	359
Emigracja postyczniowa i Komuna Paryska. W walce o nowy program powstania. Polacy w wojnie francusko-pruskiej 1870/1871 r.	371

MIECZYŚLAW WRZOSEK

Rozdział szósty

PROBLEM WALKI WYZWOLEŃCZEJ NARODU POLSKIEGO W LATACH 1871—1907	380
Sytuacja międzynarodowa w Europie a sprawa polska	380
Rozwój wojskowości w latach 1871—1907	385
Idea walki narodowowyzwoleńczej po 1871 r.	389
Akcja niepodległościowa na emigracji	391
Próby wznowienia zbrojnej walki o niepodległość podczas wojny rosyjsko-tureckiej	392
Polskie ugrupowania polityczne a problem walki narodowowyzwoleńczej (1877—1904)	395
Rewolucja 1905—1907 a dzieje wojskowości polskiej	401

Rozdział siódmy

ZACZĄTKI POLSKIEGO WOJSKA PRZED PIERWSZĄ WOJNĄ ŚWIATOWĄ	411
Wzrost napięcia w sytuacji międzynarodowej	411
Rozwój wojskowości w latach poprzedzających wybuch pierwszej wojny światowej	413
Zaczątki polskiego ruchu wojskowego w Galicji	417
Próba zespolenia polskiego ruchu wojskowego w Galicji	424
Polskie organizacje wojskowe w latach 1912—1914	426
Stan bojowy i potencjał mobilizacyjny polskich organizacji wojskowych przed wybuchem pierwszej wojny światowej	428
Elementy rodzimej myśli wojskowej	432

Rozdział ósmy

WOJSKOWOŚĆ POLSKA W CZASIE PIERWSZEJ WOJNY ŚWIATOWEJ	436
Wydarzenia wojenne	436
Polacy w armiach państw zaborczych (1914—1918)	444
Polskie formacje wojskowe w pierwszym okresie wojny (sierpień 1914—jesień 1915)	449
Polska Organizacja Wojskowa	460
Polskie ochotnicze formacje wojskowe orientacji pro-rosyjskiej	462
Legion Polski we Francji (2 sierpnia 1914—18 czerwca 1915 r.)	465
Polskie formacje wojskowe po opuszczeniu Królestwa Polskiego przez armię rosyjską (jesień 1915—wiosna 1917 r.)	467
Polska Organizacja Wojskowa	474
Polskie formacje wojskowe w Rosji	476
Polskie formacje wojskowe na drodze ku niepodległości i w obronie Rewolucji Październikowej	478
Polski Korpus Posiłkowy	483
Polska Organizacja Wojskowa	487
Polskie prawicowe formacje wojskowe w Rosji	488
Polskie rewolucyjne formacje wojskowe	498
Wojsko Polskie na Zachodzie	511
Uzbrojenie i wyposażenie polskich formacji wojskowych	517
Taktyka polskich formacji wojskowych	523
Polskie piśmiennictwo wojskowe	528

Rozdział dziewiąty

WOJSKO POLSKIE W LATACH 1918—1921	531
Sytuacja międzynarodowa	531
Stan wewnętrzny Polski i jej pozycja na arenie międzynarodowej w latach 1918—1921	539
Formacje zbrojne polskiej klasy robotniczej i udział Polaków w rewolucji węgierskiej (1918—1919)	547
Utworzenie i rozbudowa Wojska Polskiego (1918—1921)	555
Wojsko Polskie w konfliktach wojennych na wschodzie	567
Oreż polski w konfliktach wojennych na zachodzie	592
Wyniki konfliktów zbrojnych	609
Demobilizacja Polskich Sił Zbrojnych w latach 1920—1921	610
Uzbrojenie i umundurowanie	611
Taktyka polska w latach 1918—1921	613

WOJSKO POLSKIE W LATACH 1922—1939 (marzec)	618
Pozycja Polski na arenie międzynarodowej i sytuacja wewnętrzna kraju	618
Wojsko Polskie w okresie demokracji parlamentarnej (1921—1926)	625
Wojsko Polskie w okresie rządów Piłsudskiego (1926—1935)	638
Wojsko Polskie w okresie poprzedzającym drugą wojnę światową (maj 1935—marzec 1939 r.)	651
Uzbrojenie i wyposażenie wojska w latach 1921—1938	658
Polskie piśmiennictwo wojskowe w dobie Drugiej Rzeczypospolitej	664
Ocena charakteru Wojska Polskiego w latach 1918—1938	671
Bibliografia	673
Indeks osób	687
Indeks nazw geograficznych	736
Źródła ilustracji	772
Spis map	773